

TRIANON 100

Kiadja a Pázmaneum Társulás.

2020. június 4.

Ingyenpéldány. A kiadványt a Bethlen Gábor Alap támogatta!

Fotó: Nagy Gyula

„Trianon árnyékában élve feledjünk el minden személyi sérelmet, pártoskodást és nyújtsunk testvérkezet mindenkinek, aki szívében és szándékában magyar még, még akkor is, ha nézeteink s ok mindenben nem egyeznek.”

Wass Albert

TRIANON ÖRÖKSÉGE

Gyásznapi, nemzeti tragédia, országcsönkítés, szétszabdalt, igazságtalanság, békediktátum az összes jelző egy gyászos történelmi eseményre utal. 100 évvel ezelőtt június 4-én keresztbe feszítették Magyarországot Trianonban. Megcsönkítva, igazságtalan békediktátumot rákényszerítve bántak el a keresztény Európa védelmezőjével.

Csodálatos magyar nyelvünk a maga nagyszerűségével fogalmaz: békediktátum. Milyen béke lehet az, amelyet rákényszerítenek a másokra? Csakis olyan, amit félelemből diktálnak a győztesek. Ilyen volt a trianoni is...

Gyűlölet és düh, a megcsönkített magyar népet szinte minden oldalról az idegen hatalmak vérben izzó szemei figyelték és szerették volna még jobban belevájni annak testébe, ahogy a holló teszi áldozatával.

A nagyurak ítélkezettek, nem segített sem Apponyi védőbeszéde, sem Teleki vörös térképe. Beteljesedett!

Csak úgy dőlnek majd le a trianoni határok, ha mindannyian közösen akarjuk a Kárpát-medencében az egységet, az összetartozást. Meg kell ismertetni az igaz magyar történelmet, az iskolákban nem szabad kerülni Trianon fogalmát. És ami a legfontosabb nem szabad félni!

2010-ben a magyar kormány megalkotta a Nemzeti Összetartozás Napját, amely június 4. Ez a nap városunk emléknapi is egyben. Az összetartozás fontos pillére összmagyarságunknak, hiszen Trianon romjait ledöntve tudunk ezáltal újra erős, nemzetté kovácsolódni. Nem feledve a múltat, de nem is rágódni rajta, hanem tenni és cselekedni a jövőben az itt élőkért, gyermekinkért. És mik volnának ezek a tettek? Első szóra talán egyszerűnek tűnik, de a magyar iskola, a kereszténység, a magyar közösség, a magyar nyelv szeretete, hagyományaink ápolása. Csupán ennyit kell tennünk, hogy megmaradjunk.

„Magyar! te most árva, elhagyott, veszendő,

Minden nemzetek közt lenn a földön fekvő,

Magyar legyen hited s tied a jövőendő.” - olvashatjuk a Magyar Hísekegyben.

Hiszem, hogy közösségünknek, a felvidéki magyarságnak van jövője és 100 évvel Trianon után is képesek vagyunk kiállni nemzetünkért, szülőföldünkért.

Karaffa Attila

100 ÉV UTÁN A MÚLTRA EMLÉKEZVE – A SZEBB MAGYAR JÖVŐT MUNKÁLVA

Minden nemzet történelmében akadnak olyan napok, amelyekre fájdalommal emlékezik és gyásznappként tartja azokat számon. A nemzeti gyásznapon a nemzet minden tagjának lehetősége van arra, hogy méltó körülmények között emlékezhessen és kifejezhessen gyászát és tiszteletét.

2020-ban a 20. század magyar történelmének legtragikusabb napjára, 1920. június 4-ére emlékeztünk. Ezen a napon írták alá a trianoni békediktátumot, amelynek a révén a történelmi Magyarország területét megcsonkították és a magyar nemzet egy része idegen rabszolgaságba került. Az igazságtalan békediktátum heves tiltakozást, elkeseredést és mélységes gyászt váltott ki minden magyar emberben az egész ország területén. A Pesti Napló tudósítója szemléletesen érzékelteti Budapest és az ország fájdalommal teli hangulatát ezen a fekete betűs napon:

„A budapesti templomokban ma délelőtt megkondultak a harangok, a gyártelepek megszólaltatták szirénáikat, és a borzongós ősies levegőben tovahömpölygő szomorú hanghullámok a nemzeti összeomlás fájdalmas gyászát jelentették: ma délután 4 óra 30 perckor írták alá a Trianonban a magyar meghatalmazottak a békeokmányt.

Ma tehát elszakították tőlünk a ragyogó magyar városokat: a kincses Kolozsvárt, a Rákócziak Kassáját, a koronázó Pozsonyt, az iparkodó Temesvárt, a vértanúk városát, Aradot és a többi mind, felnevelt kedves gyermekeinket, a drága, szép magyar centrumokat. Ma hazátlanná tettek véreink közül sok millió hű és becsületes embert, és béklyókat raktak dolgos két kezünkre. És a világ urai ma azt hiszik, hogy befejezték művüket, hogy kifosztva, kirabolva, elvérezve és megcsonkítva már csak egy papírlapot kell ránk borítaniuk szemfedőnek. Pedig a mi sorsunk még nem teljesedett be. A csapások súlya alatt összeroskadtunk, s a fájdalomtól felzokogott a lelkünk. De mint istenítéletes vihar a levegőt, úgy tisztítanak meg minket is a szenvedések és edzenek keményebbre a csapások.”

A trianoni gyásznapot akkor még az egész magyar nemzet magáénak érezte és méltósággal megtartotta.

A bolsevik diktatúra idején tiltották a trianoni megemlékezéseket, a hamis internacionalizmus jegyében el akarták feledtetni a magyarsággal a szörnyű igazságtalanságot, sőt azt sulykolták a magyar emberbe, hogy bűnös nemzet tagja, amely megérdemelte a trianoni büntetést. A rendszerváltoztatás után már folytatódhattak a trianoni megemlékezések, bár azokat a médiában túlharsogta a magyargyűlölő és idegen érdekeket kiszolgáló erő kórusa. Sajnos, a csonkaországi magyarság körében olyan mértékű agymosást végzett a nemzetrontó propaganda, hogy a többség már azt sem tudta, mire is kellene emlékeznie ezen a napon. Az elszakított területek magyarjai közül sokan szintén nem tartották számon

ezt a gyásznapot, választott vezetőik közül is kevesen hívták fel rá a figyelmet.

A kommunista diktatúra éveiben megtapasztalhattuk, hogy „új embert” kívántak formálni belőlünk: Isten nélkül élő öntörvényű embert. Ki is adták a jelszót: „A múltat végképp eltörölni!” Ennek jegyében megindult a pusztítás: a vallást, az Isten-hitet és a nemzettudatot gyökerestül akarták kigyomlálni az emberekből. Sajnos, az új „demokratikus” rendszerben is vannak, akik azt akarják, hogy múltunkról elfeledkezzünk: azt sugallják, ne törődjünk keresztény és magyar hagyományainkkal, hanem haladjunk a korrál, álljunk be a fogyasztói rendszer uniformizált rabszolgáinak sorába ...

Sokan szeretnék azt is, hogy nemzeti múltunk emlékei a feledés ködébe vesszenek. Újra és újra be akarnak minket olvasztani az idegen közegbe, el akarják venni iskoláinkat, ki akarják szorítani a magyar szót még templomainkból is. Ám ez csak akkor sikerülhet nekik, ha mi önként lemondunk jogainkról.

Sajnos, sorainkban is akadnak olyanok, akik nemzeti identitásunk gyengítésén munkálkodnak. Azt hirdetik: mindegy, milyen a nemzetiséged, mindegy, hogy milyen iskolába járatod a gyermekedet, mindegy, hogy érted-e, amikor a pap magyarul alig makogva vagy teljesen idegen nyelven hirdeti neked az Úr igéjét. Sokszor nem a külső ellenség fenyeget bennünket a leginkább, hanem az önfeladás, az idegen eszméknek való önkéntes behódolás hajlama rája alattomos féregként nemzetünk testét. Feladatunk a „haladás és fejlődés” modern korában sem könnyebb, mint egykor a történelem viharai közepette: Nem szabad igazodnunk mindenáron a divatos, ám gyorsan letűnő szellemi áramlatokhoz és a világ hatalmasainak pillanatnyi szeszélyeihez, hanem meg kell maradnunk azon az úton, amelyet Szent István és nemzetünk szentjei jelöltek ki a számunkra! Bátran követeljük mindazt, ami természetes: minden felvidéki magyar nyíltan vállalhassa nemzetiségét, használhassa anyanyelvét, ismerhesse meg saját kultúráját és történelmét, imádkozhasson a templomban magyarul, és magyar paptól, magyar püspöktől hallhassa az Isten szavát.

Trianon számunkra nem csak emlékezést vagy gyászt jelent, hanem kihívást is, hogy szembeszálljunk az igazságtalanság és embertelenség ma is támadó démonaival és együtt építsük a szebb magyar jövőt, a Nemzeti Összetartozás jegyében. Küzdjünk hát rendületlenül nemzeti kincseinkért a Magyarok Nagyasszonyának pártfogásában bízva, szívünkbe vésvé Esterházy Jánosnak, Isten Szolgájának, a felvidéki magyarság mártírjának üzenetét:

„Két kincsünk van: magyarságunk és kereszténységünk, ápoljuk, őrizzük meg ezt az egyetlen pozitív értéket, amelyet senki el sem vehet, és amelynek vázslatos ereje átsegít a legnagyobb megpróbáltatásokon.”

ThDr. Karaffa János PhD.
a Pázmaneum Társulás elnöke

1920. JÚNIUS 4. A TRIANONI BÉKE ALÁÍRÁSA

1920. június 4-én írták alá a versailles-i Nagy-Trianon palotában azt a békediktátumot, mely területe kétharmadával megcsonkította a történelmi Magyarországot.

Az 1918. november 3-án Padovában – még a Monarchia részeként – majd november 13-án Belgrádban fegyverszünetet kérő Magyarország elvesztette az első világháborút, így aztán szembe kellett néznie a soknemzetiségű Monarchia korábbi kisebbségeinek követeléseivel, aminek a háború előtti nagyhatalmi helyzetben azok nem tudtak érvényt szerezni. Az ország területén egyre-másra alakultak a nemzetiségi tanácsok, melyek programjában a háború előtti cseh, román, délszláv tervek párosultak az antant ígéreteivel. Ezek a tervek Magyarország területének felosztását helyezték kilátásba. A tervezett békekonferencia jóindulata érdekében az őszirózsás forradalom (1918. október 31.) után népköztársaságot létrehozó Károlyi Mihály és kormánya nem állta útját a Felvidéket, Erdélyt és Délvidéket megszálló szerb, csehszlovák és román hadseregeknek, ez pedig súlyos hibának bizonyult.

Mint utóbb kiderült, ezek a csapatok nem a békeszerződés aláírásáig – tehát pusztán rendfenntartási céllal – szállták meg az ország nagy részét, hanem már a később elcsatolt területeket vették birtokba. Magyarországnak 1918 őszén talán még elegendő ereje lett volna a megszállók megállítására, de miután 1919 februárjára az ország területe a maihoz hasonló méretűre zsugorodott, erre már esély sem maradt. A trianoni határokat elsősorban az erő alapján szabták meg, és a pacifista politikát választó, hadseregét leszerelő Károlyi-kormányzat éppen ezzel rendelkezett legkevésbé.

A trianoni békeszerződés a versailles-i békerendszer részeként született meg, melyet a világháború lezárását követően egy másfél éves konferencia készített elő. A győztes antant hatalmak 1919. január 18-án kezdték meg a tanácskozást a Párizs környéki kastélyokban, ahol a „négy nagy”, Clemenceau francia, Lloyd George brit, Orlando olasz miniszterelnökök és Wilson amerikai elnök szava dominált. A legyőzöttek képviselői is részt vettek a tárgyalásokon, de tényleges ráhatásuk nem volt az események menetére, csupán az 1919. júliusától születő szerződéseket írták alá.

A magyar politikai vezetés – 1919 márciusáig a Károlyi-kormány – kezdetben optimizmussal tekintett a tárgyalásokra, de miután onnan csak további területek kiürítését követelő jegyzékeket – pl. az 1919. márciusi Vix-jegyzéket – kapott, végül belebukott ebbe a reménybe. A Kun Béla vezetésével hatalomra kerülő kommunisták nem voltak szalonképes erő az antant számára, bár Clemenceau a tanácsköztársaság csapatainak visszavonása érdekében megvillantotta előttük a részvétel lehetőségét. 1919 augusztusában, amikor az ország nagy része román megszállás alá került, ez a köztes állapot már terhessé vált a tárgyaló felek számára, de a Nemzeti Hadsereg segítségével új, konzervatív

rendszert építő Horthy Miklós már megfelelő partnernek tűnt. Magyarországnak csak ekkor, 1919 végén küldték el a meghívót a békekonferenciára.

A gróf Apponyi Albert által vezetett magyar delegáció hosszas munka után, Teleki Pál „vörös térképével”, etnikai, néprajzi, történelmi munkák és érvek tucatjával érkezett meg 1920 januárjában Párizsba – mindhiába. A magyar küldöttséget a tárgyalások ideje alatt házi őrizetben tartották, szót pedig csak 1920. január 16-án, a béketervezet véglegesítése után adtak Apponyi Albert vezérszónoknak. A konferencián Magyarországnak nem volt lehetősége érveket hozni a csehszlovák, román és délszláv területi követelések, a hamisított etnikai adatok és kérdőívek ellenében, az antantnak lényegében semmi másra nem volt szüksége, mint két megbízottra, akik aláírják majd a kész szerződést. Erre az aktusra végül 1920. június 4-én, a Nagy-Trianon palotában került sor, ahol két teljesen súlytalan politikus, Benárd Ágoston és Drasche-Lázár Alfréd írta alá a trianoni békediktátumot, ezzel szentesítették a történelmi Magyarország szétszakítását.

A trianoni béke pontjai ismertek: Magyarország elvesztette területének és lakosságának mintegy kétharmadát, ennek megfelelően 320 ezer négyzetkilométer területű, húszmilliós középhatalomból 90 ezer négyzetkilométeres, hétmillió lakost számláló kisállammá vált. Románia megszerezte a Partiumot és Erdélyt, a délszláv állam a Délvidéket, Csehszlovákia pedig a Felvidéket és Kárpátalját. A béke minden más szempontból is gúzsba kötötte az országot, miután a háború egyik felelőseként tetemes jóvátételt szabott ki Magyarországra, hadseregét 35 000 főben határozta meg, és számos egyéb gazdasági és katonai kérdés kapcsán sértette a vesztes állam szuverenitását.

A trianoni békéről tehát mindezek alapján elmondható, hogy erőszakos diktátum volt, melyet egyoldalúan kényszerítettek Magyarországra, és amely végül megtagadta mindazon elveket, melyek nevében megszületett. Annak ellenére, hogy a területüket gyarapító országok célja hivatalosan a nemzeti önrendelkezés megvalósítása, önálló nemzetállamok létrehozása volt, a békekonferencián valójában az a cél vezérelte őket, hogy Magyarország területéből minél nagyobb részt szerezhessenek meg.

Nemzetállamok helyett soknemzetiségű országok jöttek létre, ahol a kisebbségbe szorult magyarság ugyanolyan diszkriminatív bánásmódban részesült, mint amivel korábban a Monarchia alatt éppen az akkori többségi magyarságot vádolták, csupán a szerepek fordultak meg. A béke a térség stabilitása szempontjából is káros volt, hiszen a győztes-vesztes ellentét kiélezése megszabta azokat a kényszerpályákat – Magyarország a revízió útjára lépett, a megalakuló kisantant pedig a megszerzett területek görcsös védelmére rendezkedett be – melyek mentén Közép-Európa később egy újabb világháborúba sodródott.

Tarján M. Tamás

IMA SZŰZ MÁRIÁHOZ, MAGYAROK NAGYASSZONYÁHOZ (FELVIDÉKI MAGYAROK IMÁJA)

Égi Édesanyánk, bizalommal járulunk ma Hozzád imánkkal, hisz Benned nemzetünk égi gyámolítóját, segítő Nagyasszonyát ünnepeljük. Segítséget, pártfogást keresünk Nálad. Hiszen a gyenge mindig is az erőshöz folyomodik. De egyedül ahhoz az erőshöz, akinek szeretetében bízunk, akinek segítsége győzelemre visz.

A magyar nemzet is pártfogójaként fordult Hozzád a nehéz időkben a régmúlttól fogva. A csapások és megpróbáltatások, járványok, háborúskodás, belviszályok idején is a Te anyai szeretetedre támaszkodva, közbenjárásodban bízva várt mindig segítséget. „Emlékezzél meg, kegyes Szűz Mária, hogy sohasem lehetett hallani, hogy Te valakit magára hagytál, aki oltalmadat kérte...” – fohászkodott Hozzád Esterházy Pál nádor is imájában.

Pártfogóként fordulunk Hozzád, mi, felvidéki magyarok is! Érezzük gyengeségünket, de nem feledjük, hogy felettünk áll a gondviselő Isten keze. Gyengék vagyunk. Gyengék a nyomorúságok ellen való küzdelemben, gyengék az

erkölcsi magatartásunkban, gyengék a hit megvallásában, gyengék a szeretet cselekedeteinek megvalósításában. Mindezek hiányok, gyarlóságok, melyeknek eltávolítása a mi feladatunk, de Nélküled mindehhez gyengék vagyunk.

Nagyasszonyunkként akarunk ismét tisztelni, Királynőnként akarunk Neked szolgálni. Tudjuk, hogy csak akkor leszel Királynővé, ha a szívünkkel hódolunk Neked s igaz tettekkkel építjük Szent Fiad országát. Bízunk benne, hogy megint Nagyasszonya leszel hazánknak, ha előbb Nagyasszonya lettél lelkünknek! Fogadjuk, hogy ennek érdekében mindent megteszünk, hűséggel és szeretettel szolgálva Istent és embertársainkat minden élethelyzetben.

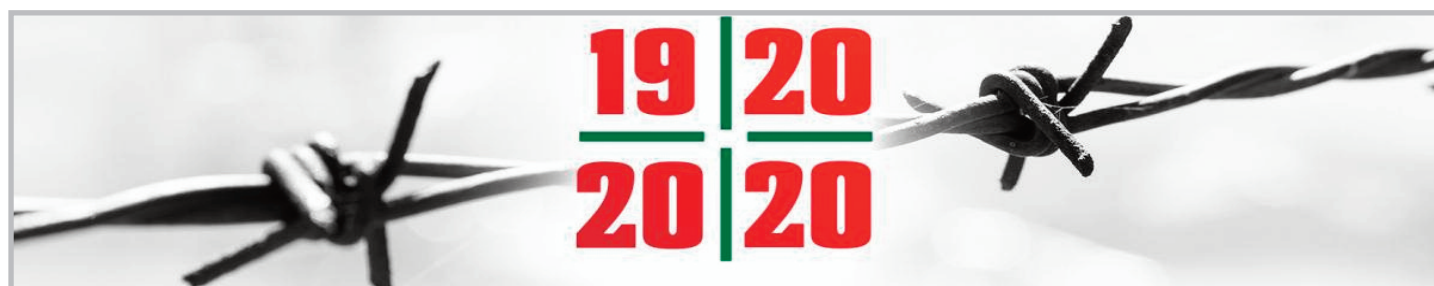
Hozzád száll fel ma a gyermeki bizalom imája felvidéki magyar gyermekeid ajkán, itt ... (kegyhelyen, templomban, otthonunkban). Kérjük oltalmadat a megpróbáltatás, betegség és járvány idején, vigaszt és reményt merítve Tőled, Égi Édesanyánktól, aki

ma is azt üzened nekünk, hogy nem feledkezel meg a szegény magyarokról!

Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya, könyörögj értünk Szent Fiadnál! Szent István királyunk, Boldog Károly király, Boldog Batthyány-Strattmann László, Boldog Salkaházi Sára és Isten Szolgája, Esterházy János – terjesszék könyörgéseinket a Mindenható Isten trónja elé! Ámen.

Az imát Karaffa János atya írta

19 | 20 20 | 20

NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS NAPJA

JÚNIUS 4.

VAGYUNK, LESZÜNK, EMLÉKEZÜNK!

Június negyedikén nemzetünk a magyarság számára a 20. század letragikusabb történelmi eseményére, a trianoni békediktátum 100. évfordulójára emlékezik. Így teszünk mi is, itt a Felvidéken.

A Magyar Közösség Pártja kezdeményezésére, a civil szféra és a sajtó széles összefogásával egész napos műsorfolyam készül, melyben számot vetünk a mögöttünk hagyott évtizedekkel, de bizakodón, tehetségeinket bemutatva, előre is tekintünk.

A nemzeti összetartozás napján együtt az anyaországgal és a többi külboni térséggel gyűjtjük meg az emlékezés gyertyáit, és énekeljük el nemzeti imánkat, a Himnuszot. A műsorfolyam szervezői a Magyar Közösség Pártja, a Rákóczi Szövetség, a Pro Media Alapítvány és a Ma7 médiacsalád, a Szövetség a Közös Célokért a Felvidek.ma-val, a Pázmáneum Társulás és a Via Nova Ifjúsági Csoport.

100 ÉV - FÉLSZÁZ KÉRDÉS – EGY VÁLASZ

Békeszerződés? Egyezmény? Vagy sokkal inkább diktátum? Parancs? Önkényes határkorrekció?

Vádlott a bíróság előtt? A legbűnösebb nemzet? Felelőség a háborús veszteségekért? Kárhozat a károkért?

Ösztönök álnok bosszúja? Igazságtalanság?

Nemzeti tragédia? Csalárd csonkolás? Végzetes veszteség?

Egyéni sorsok? Meghiúsult tervek? Korlátozások? Kényszerű stratégiaváltások?

Ugyan kit érdekelt?

Menni? Maradni? Kiszolgálni az új hatalmat? Mi a jobb?

Meddig éltethetünk sérelmeket? Mennyi idő alatt lehet hozzászokni egy új helyzethez? Hozzá lehet-e szokni? Vagy csak megbékélni lehet?

Meddig tart egy politikai döntés hatása? Itt van még velünk? Itt van még bennünk? Érthető-e még száz év elteltével? Megítélhető-e egy évszázadnyi távlatból?

Kell-e még felelősöket keresni? Lehet-e róla érzelmek nélkül beszélni? Lehet-e róla még érdemben beszélni? Hagynak-e róla érdemben beszélni?

Kérnek-e érte bocsánatot? Tudunk-e még adni feloldozást? Tudunk-e mutatni kegyelmet s könyörületet? Tartunk-e még haragot? Éltetünk-e indulatot?

Milyen legyen a jövőnk? Siratás vagy emlékezés? Gyász vagy életerő? Keserűség vagy elhatározás? Passzív rezisztencia vagy jövőképtervezés?

Mit tegyünk holnap, holnapután? Mi lesz itt tíz, húsz, száz esztendő múlva? Mit hagyunk hátra gyermekeinknek, unokáinknak? Lesz-e még valaha valódi összetartozás?

Minden tettünk és küzdelmünk csak akkor nyerhet értelmet, ha mi továbbra is magyarul leszünk emberek!

A. Szabó László

Dunaszerdabely város alpolgármestere

„Mint a leszakított haldokló virág
Mint az öt millió magyar, akit nem hall a nagyvilág
Mint porba hullott mag, mi többé nem ered
Ha nem vigyázol ránk olyanok leszünk mi is,
nélküled.”

EGYHÁZ ÉS MAGYARSÁG

Az Új Ember karácsonyi számában olvastam egy beszélgetést Csóri Sándorral. Idézte Szekfű Gyulát: Két korszaka van történelmünknek: Kezdetben jellemünk határozta meg történelmünket. Később a történelmünk határozta meg jellemünket. Nagyon szép megállapítás, de már félnék attól, az ajánlástól, amit hozzáadt: Most jellemünk, tudásunk határozza meg történelmünket.

Felteszem a szónoki kérdést: Milyen a kisebbségben élő magyaroknak, vagy általában a magyaroknak a jelleme? Kik voltak azok, akik kezdetben meghatározták történelmünket? Szent István, Szent László, Szent Erzsébet, Szent Margit és többi, legalább ötven szent és boldog, Zrínyiek, Rákócziak, Hunyadiak? Ki nevelte őket? Talán a materialista ateizmus? Talán a liberalista ateizmus, aki nem meri a nép elé tenni a Magyar Szent Koronát, hanem inkább eldugná a múzeumban?

A magyar kisebbség Szlovákiában viszont azt sem tudja, tisztelet a kivételnek, hogy van egy Szent Korona, hogy ez a Szent Korona évszázadokon át buzdította, nevelte nemzetünket megőrizni identitásunkat. Megkérdeztem egy hitét gyakorló szimpatikus magyar főiskolást, aki szlovák iskoláit kitüntetéssel végezte. „A kirándulásaitokon elmentek majd Egerbe is? Minek? Nem tudod mi volt Egerben? Nem. Nem ismered az Egri Csillagokat? Nem. Sejtelve sincs a magyar irodalomról. Magyar kispapjaink 6 évig szlovák környezetben végzik tanulmányaikat. Akkor lesznek belőlük jó papok, ha jól tudnak majd szlovákul. A tíz éve u.n. szabadság alatt egy magyar kispap sem akadt olyan, akit tehetsége miatt ki küldtek volna Rómába tanulni. Magyar egyetemem már nem is emlétek. A magyar helységeinkben, ahol azelőtt nem volt szlovák iskola, mert nem volt rá szükség, most többen járnak a megalapított szlovák iskolába, mint a magyarba, vagy vannak már olyan települések is, ahol már nincs magyar iskola magyar faluban. És ami a legszörnyűbb, a magyarnak ez nem is fáj, mert ők úgy gondolják: Legfontosabb a gyermek „érvényesülése” gondolják, hogy csak akkor érvényesül, ha szlovák iskolába adják a gyereket...

Nekünk vannak azomban tapasztalataink is, amelyek néha nagyon fájnak, mi tudjuk mit jelent az, ha elveszik vagyonunkat, átéljük, elveszik, elvették szabadságunkat, saját bőrünkön tapasztaltuk, de nyelvünket nem adjuk, mert nyelvében él a nemzet. Reményik modotta versében: Ne adjátok a templomot, a templomot s az iskolát“.

+ Mons. Lénár Károly
pápai káplán

Ez történt Dunaszerdahelyen...

1918. november 4.

A dunaszerdahelyi hadifogolytáborok őrsege elhagyja állomáshelyét.

1918. november

Folyamatosan hazaérnek a városba és a környékre a volt monarchiabeli katonák.

A korábbi katonák egy csoportja, kihasználva a közbiztonság fellazulását, fosztogatni kezd a városban és a járás több településén.

1918. november vége

Dunaszerdahelyen a romló közbiztonság miatt közös katonai és polgári őrseg alakul.

1919. január 8., 11 óra

Tallós felől érkezve egy 200 főből álló cseh csapat megszállja Dunaszerdahelyet, elfoglalva a vasútállomást, a postát és a főszolgabírói hivatalt.

1919. január 18.

Újabb cseh katonai erő, valamint adminisztratív csapat érkezik vasúttal Dunaszerdahelyre, átvenni a közigazgatást. Felosztatják a községi tanácsot és a polgári őrseget. Leváltják Molnár Lőrinc korábbi városbíró.

1919. január

A cseh katonák főbelövés terhe alatt összegyűjtik a katonai és polgári őrsegtől, valamint a lakosságtól a fegyvereket. Magyarországgal leállítják a vasúti közlekedést, a személyi, illetve a postai forgalmat. Lezárják az új államhatárokat.

1919. február–július

Egy „cseh bizottság” tolmáccsal és ka-

tonamérnökkel kiegészülve kutatja át a várost és a környező településeket a hadifogolytáborok kincstári dolgai után. A hivatalos közlemények értesítik a lakosságot, hogy Csallóköz, illetve Dunaszerdahely Csehszlovákiához kerülése végleges. Betiltják a március 15-ei megemlékezést.

A cseh katonák mindenhol leverik a magyar címet.

„Éppen most, hogy e sorokat írom halom, hogy egy cseh katona az iskolánk homlokzatára kitett s deszkára felszegezett magyar címert szuronyával lepiszkálja s mikor a földre esett, a katona keresztet vetett rá e szavakkal: »Ennek is vége mindörökre»”.

1919 március

Bevezetik a statáriumot. Kijárási és gyülekezési tilalom van érvényben.

1919 június

A szabotázsakciók elkerülésére Dunaszerdahelyen négy túszt jelölnek ki: Csiba Sándort, Écsi Jánost, Grünwald Izidort és Jedlicska Lászlót.

1919 július

Népgyűlést szerveznek a Vásártérre, ám azt végül betiltják a csehszlovák hatóságok.

1919. augusztus eleje

Elrendelik, hogy a korábbi magyar köztisztviselők (köztük a tanárok) letegyék a hűségfogadalmat a Csehszlovák köztársaságra. Aki nem teszi meg, azt internálják. Tömeges elbocsátások zajlanak az oktatásban – Magyarországra toloncolják többek között Jakatits Sándor kántortanítót, később

Jakatits Ferenc r. k. tanítót is.

1919 augusztus

Rendeletileg Dunaszerdahelyen is betiltják és felosztatják a magyar civil szervezeteket.

1920 április

Első parlamenti választások az új Csehszlovák Köztársaságban – Dunaszerdahelyen a szavazatok többségén a magyar és a zsidó pártok osztoznak, cseh pártra csak 5,2%-nyi szavazó adta le voksát.

1920. június 4.

A trianoni békediktátummal Csallóköz színmagyar népe is a „Csehszlovák állam kötelékébe kerül”.

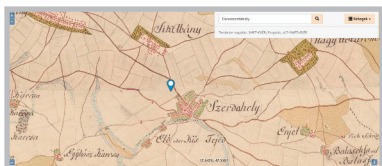
1920 szeptember–november

A lakosság széles összefogásával megalakul a Dunaszerdahelyi Atlétikai Club (DAC), amely az 1919 augusztusa után felosztatott DSE (Dunaszerdahelyi Sport Egyesület) utódaként a magyar összefogás erejének a bázisa lett, egyfajta politikai protestálás a csehszlovák államhatalom előtt, a sport mezében.

1920. október 25.

Megtartják Dunaszerdahelyen az első Csehszlovák Köztársaság első képviselő-testületi ülését. Az új községi bíró Srenker Lajos lett, de „bemutatkozik” az új, a csehek által kinevezett, magyar-ellenes főjegyző is. A képviselő-testület nagy része a korábbi, 1920 előtti magyar testületből áll össze. Határozat dönt a rendőrség újjászervezéséről. A testületi jegyzőkönyveket ismét magyar nyelven vezetik.

Nagy Attila helytörténész

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn.”

Széchenyi István

TRIANONRÓL MONDTÁK

David Lloyd George brit miniszterelnök a Londonban, 1928. október hó 4-én előadott beszédében kijelentette: „A teljes okmány- és adattár, amit egyes szövetségeseink a béketárgyalások során nekünk szolgáltatnak, hazug és hamisított volt. Nem vettük észre a szövetségeseink által elénk terjesztett statisztikák valótlanágát, amelyek végül is a diplomácia történetének legigazságtalanabb békéjét hozták létre, és amelyek következménye a nemzetközi törvények és a nemzetközi jogok legdurvább megsértése volt.”

Francesco Nitti olasz miniszterelnök 1924. szeptemberében: „Trianonban egy országot sem tettek tönkre gonoszabbul, mint Magyarországot. De ezt az országot lélekben erős emberek lakják, akik nem nyugszanak bele hazájuk rombolásába. Magyarország megcsonkítása annyira becstelen, hogy senki nem vállalja érte a felelősséget. Mindenki úgy tesz, mintha nem tudna róla, mindenki szemérmesen hallgat. A népek önrendelkezési jogára való hivatkozás csak hazug formula... a leggonoszabb módon visszaéltek a győzelemmel... Nincsen olyan francia, angol vagy olasz, aki elfogadná hazája számára azokat a feltételeket, amelyeket Magyarországra kényszerítettek.”

Artur Neville Chamberlain angol miniszterelnök: „A trianoni szerződés eredménye Európában nem béke, hanem az új háborútól való félelem.”

Stanley Baldwin angol miniszterelnök: „Európa békéje a trianoni békeszerződés napján szűnt meg.”

Vladimir Iljics Lenin: „Rájuk erőszakolták a békét, de ez a béke uzsorás béke, gyilkosok és mészárosok békéje... hallatlan béke, rabló béke... ez nem béke, ezek olyan feltételek, amelyeket útonállók késsel a kezükben diktálnak a védtelen áldozatoknak.”

Mattisone lord miniszter mondta később az angol felsőházban mentegetőzőként: „Uraim! Én vagyok az egyetlen miniszter, aki részt vettem a békeszerződések tárgyalásánál és aláírásánál. Foch francia tábornagy győzött meg mindannyiunkat, hogy Csehszlovákia határait így kell meghúzni, mert ez erős németellenes bástyát jelent Európa szívében. Ezért a nagy érdekért, nagy igazságért kellett tisztán magyar területeket adni Csehországnak, és ezért kellett megbocsátani Románia árulását. Trianon diktátuma, tehát nem a »magyar bűnök« miatti büntetés volt.”

Nitti olasz miniszterelnök 1925-ben könyvében leírta: „Eddig egyetlen egyes nemzetségszerű állam volt a Kárpát-medencében, most lett belőle négy-öt. Az igazságot helyre kell állítani..., nincs béke, amíg a hazugságok érvényben vannak, a revízió előbb-utóbb elkerülhetetlenné válik.”

Veterlér abbé 1921. június 17-én a francia képviselőházban kijelentette: „Bizonyos vagyok benne, hogy népszavazás esetén sem a csehek, sem a románok, sem a szerbek nem kapták volna meg a szükséges szavazatok egyharmadát sem.”

Mit mondtak a kedvezményezettek nem sokkal a békekonferencia után?

Maniu román miniszterelnök, az erdélyi románok vezére az 1920-as évek végén kijelentette: „...az úgynevezett magyar elnyomás alatt nekünk, erdélyi románoknak jobb dolgunk volt, mint most”.

Hlinka szlovák nacionalista, a legnagyobb szlovák párt vezére 1925. június 4-én: „Mindannyiunk lelkében lobogjon a magyar haza emléke, mert ezerszentes magyar uralom alatt nem szenvedtünk annyit, mint a cseh uralom hat éve alatt.” (Forrás: Bonsal amerikai ezredes könyve, aki tagja volt a trianoni tárgyalóküldöttségnek)

Stipics, a magyarországi szerbek vezére 1925-ben röpiratban tette közhírré: „Az elmúlt hatuszteszentes jugoszláv uralom a mi szerbjeinkben kiváltotta a régi magyar uralom utáni vágyakozást.”

SZÁZ ÉVVEL TRIANON UTÁN / 1920 – 2020 /

„Nyelvében él a nemzet!”
/ Széchenyi István /

/ Dallam: Áldunk Isten jó szolgája ...
Hozs. 213. sz. /

Száz éve már, íme annak,
Döntöttek a nagyhatalmak.
Trianonban szép hazánkat
megnyirbálták,
Területét megcsonkítva elcsatolták.

Így kerültünk kisebbségbe,
Felvidéknek magyar népe.
Ez a döntés soha nem volt igazságos,
Kisebbségi sorsúaknak csak hátrányos.

Jött aztán az újabb csapás,
Telepítés, deportálás ...
Az őslakos magyarokat elűldözték,
Mint háborús bűnösöket, úgy kezelték.

Sok szenvedés ért bennünket,
Hontalanná tettek minket.
Mindezekért bocsánatot még
nem kértek,
Jót tenne a megbékélés minden népnek.

A helyzetünk ma sem rózsás,
Itt a csendes beolvadás ...
Népszámlálás éve, sajnos, azt mutatja,
Magyaroknak fogyatkozik lélekszáma.

Az Úr ellen mi is vétünk,
Ha hitünket könnyen vesszük.
Egyre gyöngül a nemzeti öntudatunk,
Ha nem vesszük komolyan
a magyarságunk.

Ne hagyjuk a templomunkat,
Se a magyar iskolánkat!
Anyanyelven tanuljanak gyermekeink,
Beszéljenek magyarul az unokáink!

A nyelvében él a nemzet,
A hitét így vallja meg.
/ : A meggyesett zöldfa ága újraéled,
Bízzál Te is Felvidéknek magyar népe! :
/

Pintér Zoltán

2010. ÉVI XLV. TÖRVÉNY A NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS MELLETTI TANÚSÁGTÉTELÉRŐL

Mi, az Országgyűlés tagjai, azok, akik hiszünk abban, hogy Isten a történelem ura, s azok, akik a történelem menetét más forrásokból igyekszünk megérteni, hazánkért és a magyar nemzet egészéért, az Alaptörvényben rögzített felelősségünk jegyében, a magyarság egyik legnagyobb történelmi tragédiájára, a történelmi Magyarországot szétdaraboló, s a magyar nemzetet több állam fennhatósága alá szorító, 1920. június 4-én aláírt békediktátumra emlékezve, számot vetve e békediktátum által okozott politikai, gazdasági, jogi és lélektani problémák máig tartó megoldatlanságával, egyaránt tiszteletben tartva a magyar nemzet érdekeit és más nemzetek jogát arra, hogy a magyarság számára fontos kérdésekről másként gondolkodjanak, attól a céltól vezettetve, hogy e cselekedettel hozzájárulunk a Kárpát-medencében együtt élő népek és nemzetek kölcsönös megértésén és együttműködésén alapuló békés jövőjéhez, s egyúttal a XX. század tragédiái által szétdarabolt Európa újraegyesítéséhez, a következő törvényt alkotjuk: *

1. § Az Országgyűlés tisztelettel adózik mindazon emberek, közösségek és azok vezetői, illetve az ő emlékük előtt, akik 1920. június 4., a magyar nemzet külső hatalmak által előidézett igazságtalan és méltánytalan szétszaggatása után áldozatvállalásukkal és teljesítményükkel lehetővé tették, hogy e tragédiát követően a magyarság mind szellemi, mind gazdasági értelemben képes volt újra megerősödni, s képes volt túlélni az ezt követő újabb történelmi tragédiákat is. Az Országgyűlés fejet hajt mindazon nők és férfiak, illetve az ő emlékük előtt, akik e küzdelemben az elmúlt kilencven év során magyarságukért hátrányt, sérelmet szenvedtek, külön megemlékezve azokról, akik az életüket kényszerültek áldozni nemzeti önazonosságuk vállalásáért. Az Országgyűlés elismeréssel emlékezik meg mindazokról, akik nem magyar emberként vállaltak szolidaritást a magyarsággal.

2. § Az Országgyűlés megállapítja, hogy a trianoni békediktátum által felvetett kérdések történelemből ismert eddigi megoldási kísérletei - mind az idegen hatalmak segítségével végrehajtott újabb határmódosítások, mind a nemzeti önazonosságnak a nemzetköziség ideológiája jegyében történt felszámolására irányuló törekvések - kudarcot vallottak. Ebből kiindulva az Országgyűlés kinyilvánítja, hogy a fenti problémák megoldását csak a nemzetközi jogi szabályok által kijelölt keretek között, demokratikus berendezkedésű, szuverenitásuk birtokában lévő, polgáraik és közösségeik számára gyarapodó jólétet, jogbiztonságot és a gyakorlatban is érvényesülő jogegyenlőséget biztosító, egyenrangú országok kölcsönös tiszteletén alapuló együttműködése eredményezheti, melynek kiindulópontja csak az egyének - a nemzeti önazonosság megválasztását is magában foglaló - szabadsága, s a nemzeti közösségek belső önrendelkezéshez való joga lehet. Az Országgyűlés ugyanakkor elítél minden olyan törekvést, amely az adott állam területén kisebbségben élő nemzetiségek asszimilációjának előidézésére irányul.

3. § Az Országgyűlés kinyilvánítja, hogy a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme. Ebből kiindulva az Országgyűlés

megerősíti Magyarország elkötelezettségét a magyar nemzet tagjainak és közösségeinek egymással való kapcsolatuk fenntartására és ápolására, és az Európában elfogadott gyakorlatot alapul vevő közösségi autonómia különböző formáira irányuló természetes igényének támogatására. *

4. § Az Országgyűlés kötelességének tekinti arra inteni a nemzet ma élő tagjait és a jövőbeni nemzedékeket, hogy a trianoni békediktátum okozta nemzeti tragédiára mindörökké emlékezve, más nemzetek tagjaiban okkal sérelmeket keltő hibáinkat is számon tartva, s ezekből okulva, az elmúlt kilencven esztendő küzdelmeiben az összefogás példáiból, a nemzeti megújulás eredményeiből erőt merítve, a nemzeti összetartozás erősítésén munkálkodjanak. Ennek érdekében az Országgyűlés június 4-ét, az 1920. évi trianoni békediktátum napját a Nemzeti Összetartozás Napjává nyilvánítja.

5. § Jelen törvény 2010. június 4-én lép hatályba.

Megjelent Karaffa Attila: Felvidéki szemmel című fényképekkel illusztrált könyve!

A könyv megrendelhető a Társulás elérhetőségein: info@pazmaneum.com

Könyvajánló: <https://dunaszerdahelyi.sk/megjelent-karaffa-attila-felvideki-szemmel-c-konyve>